

eul_wid: qsg-bx

Ἱππόλυτος ὁ Ῥωμαῖος · Hippolytus of Rome

On the Universe

Περὶ τοῦ Κόσμου

Period: Ῥωμαϊκή [Roman](#)
Dialect: Κοινή Χριστιανική [Christian Koine](#)
Domain: Θεολογία [Theology](#)
Format: Πραγματεία [Treatise](#)
Affiliation: [Christian](#)

[45] καὶ οὗτος μὲν ὁ περὶ δαιμόνων λόγος. περὶ δὲ ἄδου ἐν ᾧ συνέχονται ψυχὰι δικαίων τε καὶ ἀδίκων ἀναγκαῖον εἰπεῖν. ὁ ἄδης τόπος ἐστὶν ἐν τῇ κτίσει ἀκατασκεύαστος, χωρίον ὑπόγειον, ἐν ᾧ φῶς κόσμου οὐκ ἐπιλάμπει. φωτὸς τοίνυν ἐν τούτῳ τῷ χωρίῳ μὴ καταλάμπωντος ἀνάγκη σκότος διηνεκῶς τυγχάνειν. τοῦτο τὸ χωρίον ὡς φρούριον ἀπενεμήθη ψυχαῖς, ἐφ' ᾧ κατεστάθησαν ἄγγελοι, φρουροὶ, πρὸς τὰς ἐκάστου πράξεις διανέμοντες τὰς τῶν τόπων προσκαίρους κολάσεις. ἐν τούτῳ δὲ τῷ χωρίῳ τόπος ἀφώρισται τις λίμνης πυρὸς ἀσβέστου ἐν ᾧ μὲν οὐδέπω τινὰ καταρερίφθαι ὑπειλήφαμεν, ἐσκευάσθαι δὲ εἰς τὴν προωρισμένην ἡμέραν παρὰ τοῦ θεοῦ, ἐν ᾗ δικαίας κρίσεως ἀποφασίς μία πᾶσιν ἀξίως προσενεχθῇ καὶ οἱ μὲν ἄδικοι καὶ θεῷ ἀπειθήσαντες τὰ τε μάταια ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, κατεσκευασμένα εἰδῶλα, ὡς θεὸν τιμήσαντες ταύτης τῆς αἰδίου κολάσεως ὡς αἵτιοι μiasμάτων γενόμενοι προκριθῶσιν, οἱ δὲ δίκαιοι τῆς ἀφθάρτου καὶ ἀνεκλείπτου βασιλείας τύχωσιν, οἱ ἐν τῷ ἄδῃ νῦν μὲν συνέχονται ἀλλ' οὐ τῷ αὐτῷ τόπῳ ὡς καὶ οἱ δίκαιοι. μία γὰρ εἰς τοῦτο τὸ χωρίον κάθοδος, οὗ τῇ πύλῃ ἐφεστῶτα ἀρχάγγελον ἅμα στρατιᾷ πεπιστεύκαμεν, ἣν πύλην διελθόντες οἱ καταγόμενοι ὑπὸ τῶν ἐπὶ τὰς ψυχὰς τεταγμένων ἀγγέλων οὐ μιᾷ ὁδῷ πορεύονται, ἀλλ' οἱ μὲν δίκαιοι εἰς δεξιά φωταγωγούμενοι καὶ ὑπὸ τῶν ἐφεστῶτων κατὰ τόπον ἀγγέλων ὑμνούμενοι ἄγονται εἰς χωρίον φωτεινὸν, ἐν ᾧ οἱ ἀπ' ἀρχῆς δίκαιοι πολιτεύονται, οὐχ ὑπ' ἀνάγκης κρατούμενοι ἀλλὰ τῆς τῶν ὀρωμένων ἀγαθῶν θεᾶς αἰεὶ ἀπολαύοντες καὶ τῇ τῶν ἐκάστοτε καινῶν ὀρωμένων προσδοκίᾳ ἡδόμενοι ἀκαεῖνα τούτων βελτίονα ἡγούμενοι, οἷς ὁ τόπος οὐ καματηφόρος γίνεται, οὐ καύσων οὐ κρύος οὐ τρίβολος ἐν αὐτῷ, ἀλλ' ἡ τῶν πατέρων δικαίων τε ὀρωμένη ὄψις πάντοτε μειδιᾷ ἀναμενόντων τὴν μετὰ τοῦτο τὸ χωρίον ἀνάπαυσιν καὶ αἰωνίαν βίωσιν ἐν οὐρανῷ. τοῦτον δὲ ὀνόματι κληΐζομεν κόλπον Ἀβραάμ. οἱ δὲ ἄδικοι ἀριστερὰ ἔλκονται ὑπὸ ἀγγέλων κολαστῶν οὐκέτι ἐκουσίως πορευόμενοι ἀλλὰ μετὰ βίας ὡς δέσμιοι ἐλκόμενοι, οἷς οἱ ἐφεστῶτες ἄγγελοι ἐπιγελῶντες διαπέμπονται ἐπονειδίζοντες καὶ φοβερῷ ὄμματι ἐπαπειλοῦντες καὶ εἰς τὰ κατώτερα μέρη ὠθοῦντες, οὓς ἀγομένους ἔλκουσιν οἱ ἐφεστῶτες ἕως πλησίον τῆς γεέννης, ἧς ἐγγίονες ὄντες τοῦ μὲν βρασμοῦ ἀδιαλείπτως ἐπακούουσι καὶ τοῦ τῆς θερμῆς ἀτμοῦ οὐκ ἀμοιροῦσιν, αὐτῆς δὲ τῆς ἐγγίονος ὀψεως τὴν φοβερὰν καὶ ὑπερβαλλόντως ξανθὴν θεὰν τοῦ πυρὸς ὀρώντες καταπεπλήγασι, τῇ προσδοκίᾳ τῆς μελλούσης κρίσεως ἤδη δυνάμει κολαζόμενοι. ἀλλὰ καὶ οὗτοι τὸν τῶν δικαίων χώρον καὶ τοὺς δικαίους ὀρῶσι, καὶ ἐπ'

αὐτῷ τούτῳ κολαζόμενοι· χάος γὰρ βαθὺ καὶ μέγα ἀνὰ μέσον ἐστήρικται, ὥστε μήτε δίκαιον συμπαθήσαντα προσδέξασθαι μήτε ἄδικον τολμήσαντα διελθεῖν. οὗτος ὁ περὶ ἄδου λόγος, ἐν ᾧ αἱ ψυχαὶ πάντων κατέχονται ἄχρι καιροῦ, ὃν ὁ θεὸς ὥρισεν ἀνάστασιν τότε πάντων ποιησάμενος, οὐ ψυχὰς μετενσωματῶν ἀλλ' αὐτὰ τὰ σώματα ἀνιστῶν ἃ αἰεὶ λελυμένα ὀρώντες ἀπιστεῖτε Ἕλληνες. ^[45]

(50) μάθετε μὴ ἀπιστεῖν. τὴν γὰρ ψυχὴν γενετήν καὶ ἀθάνατον ὑπὸ θεοῦ γεγονέναι πιστεύσαντες κατὰ τὸν Πλάτωνος λόγον χρόνῳ μὴ ἀπιστήσητε καὶ τὸ σῶμα ἐκ τῶν αὐτῶν στοιχείων σύνθετον γενόμενον δυνατὸς ὁ θεὸς ἀναβιώσας ἀθάνατον ποιεῖν. οὐ γὰρ τὸ μὲν δυνατὸς, τὸ δὲ ἀδύνατος ῥηθήσεται περὶ θεοῦ. ἡμεῖς μὲν οὖν καὶ σῶμα ἀνίστασθαι πεπιστεύκαμεν. εἰ γὰρ καὶ φθείρεται ἀλλ' οὐκ ἀπόλλυται. τούτου γὰρ τὰ λείψανα γῇ ὑποδεξαμένη τηρεῖ καὶ δίκην σπόρου πιανομένου καὶ τῷ γῆς λιπαρωτέρῳ συμπλεκόμενου ἀνθεῖ καὶ τὸ μὲν σπαρὲν κόκκος γυμνὸς σπείρεται καὶ κελεύσματι τοῦ δημιουργήσαντος θεοῦ θάλλων ἡμφιεσμένος καὶ ἔνδοξος ἐγείρεται, οὐ πρότερον εἰ μὴ ἀποθανὼν λυθῇ καὶ γῇ συμμιγῇ. ὥστε τὴν ἀνάστασιν τοῦ σώματος οὐ μάτην πεπιστεύκαμεν, ἀλλ' εἰ καὶ λύεται πρὸς καιρὸν διὰ τὴν ἀπ' ἀρχῆς γενομένην παρακοὴν ὡς εἰς χωνευτήριον εἰς γῆν καθίσταται πάλιν ἀναπλασθιζόμενον, οὐ τοιοῦτον φθειρόμενον ἀλλὰ καθαρὸν καὶ μηκέτι φθειρόμενον, ὡς ἐκάστῳ σώματι ἡ ἰδίᾳ ψυχῇ ἀποδοθήσεται καὶ τοῦτο ἐπενδυσασμένη οὐκ ἀνιαθήσεται ἀλλὰ συχαρήσεται καθαρὰ καθαρῶ παραμείνασα, ὡς ἐν τῷ κόσμῳ νῦν δικαίως συνοδεύσασα καὶ μὴ ἐπίβουλον ἐν πᾶσιν ἔχουσα μετὰ πάσης ἀγαλλιάσεως ἀπολήψεται. οἱ δὲ ἄδικοι οὐκ ἀλλοιωθέντα τὰ σώματα οὐδὲ πάθους ἢ νόσου μεταστάντα οὐδὲ ἐνδοξασθέντα ἀπολήψονται ἀλλ' ἐν οἷς νοσήμασιν ἐτελεύτων καὶ ὅποια ἦν τοιαῦτα ἀναβιώσαντα ἐπενδύσονται καὶ ὅποιοι ἐν ἀπιστίᾳ γεγέννηνται τοιοῦτοι πιστῶς κριθήσονται. πάντες γὰρ δίκαιοί τε καὶ ἄδικοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ λόγου ἀχθήσονται· τούτῳ γὰρ ὁ πατὴρ τὴν πᾶσαν κρίσιν δέδωκε καὶ αὐτὸς βουλὴν πατρὸς ἐπιτελῶν κριτὴς παραγίνεται, ὃν Χριστὸν προσαγορεύομεν θεὸν ἐνανθρωπήσαντα. οὐδὲ γὰρ Μίνως καὶ Ῥαδάμανθυς κριταὶ οἱ καθ' ὑμᾶς, Ἕλληνες, ἀλλ' ὃν ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἐδόξασε, περὶ οὗ ἐν ἐτέροις λεπτομερέστερον διεληλύθαμεν πρὸς τοὺς ἐπιζητοῦντας τὴν ἀλήθειαν. οὗτος τὴν πατρὸς εἰς πάντας δικαιοκρισίαν ποιούμενος ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα παρεσκεύασε τὸ δίκαιον, οὗ κρίσει παραστάντες οἱ πάντες, ἄνθρωποι τε καὶ ἄγγελοι καὶ δαίμονες, μίαν ἀποφθέγγονται φωνὴν οὕτως λέγοντες· δικαία σου ἡ κρίσις, ἥς φωνῆς τὸ ἀνταπόδομα ἐπ' ἀμφοτέροις τὸ δίκαιον ἐπάγει, τοῖς μὲν εὖ πράξασι δικαίως τὴν αἰδίων ἀπόλαυσιν παρέχοντος, τοῖς δὲ τῶν φαύλων ἐρασταῖς τὴν αἰώνιον κόλασιν ἀπονέμοντος καὶ τούτοις μὲν τὸ πῦρ ἄσβεστον διαμένει καὶ ἀτελεύτητον, σκώληξ δὲ τις ἔμπυρος μὴ τελευτῶν μηδὲ σῶμα διαφθείρων ἀπαύστως ὀδύνην ἐκ σώματος ἐκβράσσει παραμένει. τούτους οὐχ ὕπνος ἀναπαύσει, οὐ νύξ παρηγορήσει οὐ θάνατος τῆς κολάσεως ἀπολύσει, οὐ παράκλησις συγγενῶν μεσιτευσάντων ὀνήσει. οὐ γὰρ ἔτι δίκαιοι ὑπ' αὐτῶν ὀρώνται οὐδὲ μνήμης γίνονται ἄξιοι, μόνοι δὲ οἱ δίκαιοι δικαίων μεμνήσονται ἔργων, δι' ὧν ἐπὶ τὴν οὐράνιον βασιλείαν κατήντησαν, ἐν ᾗ οὐ πόνος οὐ λύπη οὐ φθορὰ οὐ φροντίς οὐδὲ νύξ οὐδ' ἡμέρα χρόνῳ μετρούμενη, οὐχ ἥλιος ἀνάγκη κύκλον οὐρανοῦ δρόμῳ ἐλαυνόμενος, οὐκ ἄγγελοι ὠρῶν μέτρα ἢ κέντρα πρὸς εὐγνώστον ἀνθρώπων βίον διαμετρούμενα ὀροθετοῦντες, οὐ σελήνη φθίνουσα ἢ αὐξοῦσα ἢ τροπὰς καιρῶν ἐπάγουσα, οὐχ ὑγραίνουσα γῇ οὐδὲ ἥλιος ἐπικαίων οὐκ ἄρκτος στρεφομένη οὐκ ὠρίων γεννώμενος οὐκ ἄστρων πλάνη ἐνάριθμος οὐδὲ πλανητῶν ζήτησις ἀνάριθμος οὐ δύσβατος γῇ οὐδὲ δυσέυρετος παραδείσου πύλη οὐδὲ δεινὸν θαλάσσης φρύαγμα κωλύον ἐπιβάντα πατεῖν, εὐβάτος δὲ καὶ αὐτὴ τοῖς δικαίοις γενήσεται οὔτε τοῦ ὕγροῦ στερουμένη οὐδὲ τοῦ στερροῦ διὰ τὸ κοῦφον τοῦ ἵχνους πατουμένη, οὐκ οὐρανὸς ἀοίκητος ἀνθρώποις οὐδὲ τούτου ὁδὸς ἀναβάσεως ἀνεύρετος, οὐ γῇ ἀνέργαστος οὐδὲ ἀνθρώποις ἐπίπνοος αὐτόματος δὲ φύουσα καρποὺς πρὸς εὐκοσμίαν ἢ

προστάξει ὁ δεσπόζων, οὐ θηρίων γένεσις πάλιν οὐδὲ τῶν λοιπῶν ζώων ἐκβρασσομένη οὐσία.
[115]

- (100) οὐδὲ γὰρ ἀνθρώποις πάλιν γέννα ἀλλ' ὁ μετὰ δικαίων ἀριθμὸς διαμένει ἀνέκλειπτος ἅμα δικαίοις ἀγγέλοις καὶ πνεύμασι θεοῦ τε καὶ τῷ τούτου λόγῳ, ὅς τῶν δικαίων χορὸς ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν ἀγήρως καὶ ἄφθαρτος διαμένει, ὕμνων τὸν ἐπὶ ταῦτα προαγόμενον θεὸν διὰ τῆς τοῦ ἐν βίῳ εὐτάκτου νομοθεσίας· σὺν οἷς καὶ πᾶσα ἡ κτίσις ἀδιάλειπτον ὕμνον ἀνοίσει καὶ αὐτὴ ἐλευθερωθεῖσα ἀπὸ τῆς φθορᾶς εἰς ἀφθαρσίαν διαυγῇ τε καὶ καθαρῷ πνεύματι δεδοξασμένη. οὐχ ὑπ' ἀνάγκης δεσμοῦ συσχεθήσεται ἀλλ' ἐλευθεριάζουσα ἐκούσιον τὸν ὕμνον ἅμα τοῖς ἐλευθερωθεῖσιν πάσης δουλείας, ἀγγέλοις τε καὶ πνεύμασι καὶ ἀνθρώποις, αἰνέσει τὸν πεποιηκότα. τούτοις ἐὰν πεισθέντες Ἕλληνες καταλείψετε τὴν ματαιότητα τῆς ἐπιγείου καὶ χρηματεμπόρου σοφίας καὶ μὴ περὶ λέξεις ῥημάτων ἀσχολούμενοι τὸν νοῦν εἰς πλάνην συνώσητε, ἀλλὰ τοῖς θεοπνεύστοις προφήταις καὶ θεολόγοις ἐξηγηταῖς ἐγχειρήσαντες τὰς ἀκοὰς θεῷ πιστεύσητε, ἔσεσθε καὶ τούτων κοινωνοὶ καὶ τῶν μελλόντων τεύξεσθε ἀγαθῶν ἀμέτρου τε οὐρανοῦ ἀνάβασιν καὶ τὴν ἐκεῖ βασιλείαν ὅψεσθε. φανερώσει γὰρ θεὸς, ὃ νῦν σεσιώπεται, ὃ οὔτε ὀφθαλμὸς εἶδεν οὔτε οὖς ἤκουσεν οὔτε ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου ἀνέβη, ὅσα ἠτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. [135]